

Til § 1, nr. 6 og 7

Ændringerne er betinget af, at politiombudsmanden varetager anklagerfunktionen i sagerne.

Til § 1, nr. 8

§ 1019: Bestemmelsen svarer til den nuværende § 1019 med redaktionelle ændringer, idet dog undtagelsesbestemmelsen er flyttet til § 1019 h, stk. 2, og præciseret.

Herved fastlægges, hvordan undersøgelse skal foretages i undtagelsestilfældene – hvilket ikke fremgår af de nuværende bestemmelser. Det er herunder lagt til grund, at klager skal undersøges også i undtagelsestilfældene, men at de særlige forhold (hensynet til statens sikkerhed eller dens forhold til fremmede magter) kan gøre det nødvendigt at bryde det offentlighedsprincip, som ellers almindeligt er gældende for politiklagenævnenes arbejde. (Jfr. § 1019 h, stk. 2).

§ 1019 b: Ved udtrykket »forhåndsafvise« tilkendegives, at afgørelser efter denne bestemmelse træffes uden nærmere undersøgelse af klagen.

For stk. 2 bemærkes særligt, at sådanne forhåndsafvisninger forventes kun at forekomme undtagelsesvis. På den anden side kan en sådan regel ikke fuldstændig undværes, bedømt ud fra de hidtidige indkomne klager.

§ 1019 c: Dette er hovedreglen, efter hvilken langt de fleste klager forventes behandlet.

§ 1019 d: Her foreskrives kontradiktionsadgang.

§ 1019 e: Til gennemførelse af en forsvarlig undersøgelse er det væsentligt, at politiombudsmanden får kompetence til at foranstalte vidneførelse. Forklaringer afgivet under denne regel er underlagt de almindelige regler i lovens kap. 18 om vidner. (Det bemærkes i denne forbindelse, at det forudsættes, at politiombudsmanden foretager andre nødvendige undersøgelser såsom besigtigelser).

§ 1019 f: Det er fundet hensigtsmæssigt for nævnets arbejde, at politiombudsmandens redegørelse for undersøgelsen ledsages af en indstilling. Men det skal bemærkes, at politiombudsmandens indstilling ikke er bindende for nævnet.

§ 1019 g: At sagen sluttes (stk. 1, litra A) betyder, at nævnet ikke har fundet grundlag for at give klageren medhold. Dette bør meddeles med begrundelse.

§ 1019 h: Det er en central retssikkerhedsgaranti for både klager og indklagede og i øvrigt af væsentlig betydning for den almindelige tillid til klagebehandlings forsvarlighed, at nævnets møder er offentlige.

De uheldige konsekvenser af offentlighed er imødegået ved bestemmelserne i stk. 3 og 4, jfr. i øvrigt lovens § 31, stk. 3.

Offentlighedsprincippet kan brydes i de undtagelsestilfælde, der er nævnt i den nugældende § 1019, stk. 3, hvor til gengæld de nævnte retssikkerhedsgarantier søges sikret ved referat til folketingets retsudvalg, som i forvejen fungerer som »ombudsmandsudvalg«.

§ 1019 i: I de formodentlig ret sjældne tilfælde, hvor nævnet træffer bestemmelse om straffe- eller disciplinærsag, er det fundet mest betryggende, at politiombudsmanden varetager »anklagerfunktionen«, da dette bedst sikrer, at de synspunkter, nævnet har lagt vægt på, fremføres under sagens videre behandling.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. august 1982, da dette vil give den nødvendige tid til udpegning af politiombudsmænd, ansættelse af personale og nedsættelse af politiklagenævn.

Udgifter ved lovforslaget

Lovforslagets gennemførelse vil betyde udgifter for staten, primært til aflønning af de 3 politiombudsmænd og disses personale. Udgifterne skønnes ikke at ville overstige 3 mill. kr. om året samt engangsanskaffelser (kontorfaciliteter m. v.) for mindre end ½ mill. kr.

Ordningen vil imidlertid også medføre besparelser, idet politiet ikke længere skal undersøge klagerne eller deltage i behandlingen af disse. Det er ikke muligt at angive disse besparelser mere præcist, men alt i alt vil der utvivlsomt være tale om en merudgift – jo større, des mere overfladisk klagebehandlingen hidtil har været.

Hvortil er at bemærke, at retssikkerhed aldrig er gratis, og at de nævnte udgifter er en beskeden pris for at rette op på principielt forkerte træk i retsplejen.

Konsekvensændringer

En vedtagelse af forslaget vil nødvendiggøre konsekvensændringer i lov om tjenestemænd i staten m.v., § 20, stk. 2, og § 21, stk. 6, som følger